ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ **Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**
ΕΝΟΤΗΤΑ 5
Ο πλούτος της αττικής γης
Γ. Γραμματική
2. Οριστική Ενεστώτα και μέλλοντα ενεργητικής φωνής βαρύτονων ρημάτων

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ
Για να σχηματίσουμε τον ενεστώτα των βαρύτονων ρημάτων προσθέτουμε στο χρονικό θέμα του ρήματος τις καταλήξεις του Ενεστώτα	Για να σχηματίσουμε το μέλλοντα των φωνηεντόληκτων ρημάτων, (δηλαδή των ρημάτων που έχουν χαρακτήρα φωνήεν) • παίρνουμε το ρήμα όπως το κλίναμε στον ενεστώτα • ανάμεσα στο θέμα και στην κατάληξη προσθέτουμε το χαρακτηριστικό γράμμα του μέλλοντα που είναι το -σ- και λέγεται **χρονικός χαρακτήρας**.
λύ- **ω** λύ- **εις** λύ- **ει** λύ- **ομεν** λύ- **ετε** λύ- **ουσιν**	λύ-**σ-ω** λύ-**σ-εις** λύ-**σ-ει** λύ-**σ-ομεν** λύ-**σ-ετε** λύ-**σ-ουσιν**

Τα αφωνόληκτα ρήματα, όσα δηλαδή έχουν χαρακτήρα:
χειλικό: π, β, φ
ουρανικό: κ, γ, χ
οδοντικό: τ, δ, θ
ενώνουν τον χαρακτήρα με το -σ- του μέλλοντα και σχηματίζονται με τις εξής μεταβολές:

ΑΦΩΝΟΛΗΚΤΑ		
ΟΥΡΑΝΙΚΟΛΗΚΤΑ	**ΧΕΙΛΙΚΟΛΗΚΤΑ**	**ΟΔΟΝΤΙΚΟΛΗΚΤΑ**
κ, γ, χ, -ττ , -σσ, - ζ + **σ** = **ξ** διώκω, λέγω, ἄρχω, πράττω	π, β, φ, πτ, μπ + **σ** = **ψ** τρέπω, τρίβω, γράφω, βλάπτω, πέμπω	τ, δ, θ μερικά σε -ττω, -ζω και -ίζω + **σ** = **σ** πείθω, σχίζω
πρά-ξ-ω πρά-ξ-εις πρά-ξ-ει πρά-ξ-ομεν πρά-ξ-ετε πρά-ξ-ουσιν	γρά-ψ-ω γρά-ψ-εις γρά-ψ-ει γρά-ψ-ομεν γρά-ψ-ετε γρά-ψ-ουσιν	πεί-σ-ω πεί-σ-εις πεί-σ-ει πεί-σ-ομεν πεί-σ-ετε πεί-σ-ουσιν

Σημείωση: τα ρήματα που έχουν ρηματικό χαρακτήρα **δ**, τελειώνουν σε **-ίζω** και έχουν **περισσότερες από δύο συλλαβές** σχηματίζουν το μέλλοντα σε **-ιῶ**:
π,χ. νο-μί-ζω > νομιῶ
κο-μί-ζω > κομιῶ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛ. ΓΛΩΣΣΑ
ΛΙΑΚΟΥΔΗ
Α3, Α4

1

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ
ΒΑΡΥΤΟΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ
ΦΩΝΗΕΝΤΟΛΗΚΤΩΝ - ΑΦΩΝΟΛΗΚΤΩΝ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ

ΘΕΜΑ + ΚΑΤΑΛΗΞΗ

λύ – ω
λύ – εις
λύ – ει
λύ – ομεν
λύ – ετε
λύ - ουσι(ν)

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΛΟΝΤΑ

χρονικός χαρακτήρας

ΘΕΜΑ + σ

λύ – σ – ω
λύ – σ – εις
λύ – σ – ει
λύ – σ – ομεν
λύ – σ – ετε
λύ – σ – ουσι(ν)

Ενεστώτας και Μέλλοντας έχου κοινές καταλήξε

Στα αφωνόληκτα ρήματα από τη συνάντηση **θεματικού** και **χρονικού** χαρακτήρα σημειώνονται οι εξής μεταβολές:

Ουρανικόληκτα	κ – γ – χ – ττ/-σσ*	+ σ	= ξ	διώκ – σ –ω > διώξω
Χειλικόληκτα	π – β – φ – πτ	+ σ	= ψ	γράφ – σ – ω > γράψω
Οδοντικόληκτα	τ –δ – θ – ζ -ττ/-σσ*	+ σ	= σ	πείθ – σ – ω > πείσω

<u>Πρακτική οδηγία</u>: Σχηματίζω τον μέλλοντα των αφωνοληκτων της Αρχαίας Ελληνικής από το στιγμιαίο Μέλλοντα της Νέας Ελληνικής: π.χ. θα διώξω, θα γράψω, θα πείσω

* το –ττ/-σσ μπορεί να προέρχεται: → κ/ γ/ χ + j
→ τ/ θ + j

2. A^3, A^4

1. Να συμπληρωθούν τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του **εἰμί** στον ενεστώτα.

- Ἐγώ …….. φίλος τοῦ Σωκράτους.
- Δοῦλος …….. βοηθός τοῦ κυρίου. (γ' πληθυντικό)
- Κριτίας …….. τύραννος.
- Ἡμεῖς …… πολῖται δίκαιοι.
- Ὑμεῖς …….. δικασταί.

2. Να συμπληρωθούν τα κενά με τον κατάλληλο τύπο των ρημάτων στον ενεστώτα.

- Οἱ παιδαγωγοί …… τούς μαθητάς. (**παιδεύω**)
- Σύ …… τους πολεμίους. (**διώκω**)
- Οἱ πρεσβευταί…….. τάς ἀρετάς τῶν νεανιῶν. (**θαυμάζω**)
- Ὁ τεχνίτης …….. τό ἀγγεῖον (**σμιλεύω**).
- Ὑμεῖς …… τά σώματα ἡμῶν. (**γυμνάζω**)
- Ἐγώ …… (**ἀγοράζω**) ὕλην.

.Να μετατραπούν τα ρήματα από τον ενεστώτα στο μέλλοντα.

3. στο πρόσωπο και αριθμό που βρίσκονται :

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ
κινδυνεύεις	κινδυνεύσεις.
κόβεις	
ὑπογράφετε	
διαπράττω	
πιστεύουσιν	

3. A^3, A^4 Λιακούδη

Να σχηματίσετε τους τύπους που ζητούνται για κάθε ρήμα:

4.

		ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΜΕΛΛΟΝΤ
σύ	ἀκούω	ἀκούεις	ἀκούσεις.
σύ	τρίβω		
οὗτος	διώκω		
οὗτος	κελεύω		
οὗτος	κρύπτω		
ἡμεῖς	φυλάττω		
ἡμεῖς	γράφω		
ὑμεῖς	λύω		
ὑμεῖς	βλάπτω		
ὑμεῖς	ἐλέγχω		
οὗτοι	κηρύσσω		
οὗτοι	πρεσβεύω		
οὗτοι	πέμπω	πέμπουσιν	πέμψουσιν

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ.
ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ.
4-1-2021